

Seat No.	
-------------	--

PD - 16  
Total No. of Pages : 17

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**  
**Ph.D. Entrance Examination, February-2024**  
**SOCIAL WORK**  
**Subject Code: 58783**

Day and Date : Tuesday, 06-02-2024  
Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Total Marks : 100

**Instructions :**

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Each question carries 2 marks.
- 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
- 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
- 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
- 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
- 7) Only non-programmable calculators are allowed.

- 1) One of the following is not the function of a social worker in a juvenile residential institution.

- A. Administration                      B. Maintaining case records  
C. Court hearing of cases              D. Publishing research papers

विधीसंघर्षग्रस्त बालकांच्या निवासी संस्थेत खालीलपैकी कोणते सामाजिक कार्यकर्त्याचे कार्य नाही

- A. प्रशासन  
B. केसच्या नोंदी ठेवणे  
C. शोधनिबंध प्रकाशित करणे  
D. खटल्याची न्यायालयीन सुनावणी

- 2) Trickle-down theory of development holds that:
- A. Global prosperity spreads to domestic economy.
  - B. Development spreads downwards through greater demand for labour.
  - C. Rate of growth of economy is inversely proportional to the rates of taxation.
  - D. None of the above.

विकासाचा ट्रिकलडाउन सिद्धांत असे मानतो.

- A. जागतिक समृद्धी देशांतर्गत अर्थव्यवस्थेत पसरते.
- B. मजुरांच्या अधिक मागणीमुळे विकास खालच्या दिशेने पसरतो.
- C. अर्थव्यवस्थेच्या वाढीचा दर कर आकारणीच्या दरांच्या व्यस्त प्रमाणात आहे.
- D. वरीलपैकी काहीही नाही

- 3) The ultimate goal of Women's Self Help Group is

- A. Saving money.
- B. Taking loans.
- C. Getting revolving fund.
- D. Empowerment.

महिला स्वयंसहायता गटाचे अंतिम ध्येय ..... आहे.

- A. पैशांची बचत
- B. कर्ज घेणे
- C. रिव्हॉल्व्हिंग फंड मिळवणे
- D. सक्षमीकरण

- 4) Which of the following is not a social process?

- A. Accommodation
- B. Acculturation
- C. Annihilation
- D. Assimilation

खालीलपैकी कोणती सामाजिक प्रक्रिया नाही?

- A. निवास
- B. संवर्धन
- C. उच्चाटन
- D. आत्मसात करणे

- 5) Which one of the following is not an element of rural community?

- A. We-feeling
- B. Cultural diversity
- C. Territory
- D. Self-sufficiency

खालीलपैकी कोणता घटक ग्रामीण समाजाचा घटक नाही?

- A. आम्ही भावना  
B. सांस्कृतिक विविधता  
C. प्रदेश  
D. स्वयंपूर्णता

6) What is common to magic, religion and science?

- A. Observation and experimentation  
B. Equal influence on human beings  
C. Orientation towards the unknown  
D. Orientation towards the supernatural

जादू, धर्म आणि विज्ञान काय समानता आहे?

- A. निरीक्षण आणि प्रयोग  
B. मानवावर समान प्रभाव  
C. अज्ञात दिशेने अभिमुखता  
D. अलौकिकतेकडे अभिमुखता

7) Husband and wife have a right to each other's company. This right is called as.....

- A. Legal Right  
B. Human Right  
C. Consortium Right  
D. Conjugal Right

पती-पत्नीचा एकमेकांच्या सहवासावर हक्क आहे, या अधिकाराला म्हणतात....

- A. कायदेशीर अधिकार  
B. मानवी हक्क  
C. कन्सोर्टियम अधिकार  
D. वैवाहिक हक्क

8) One of the following is not an aim of social policy.

- A. Balancing trade policies  
B. Elimination of poverty  
C. Maximization of welfare  
D. Pursuit of equality

खालीलपैकी एक सामाजिक धोरणाचा उद्देश नाही.

- A. व्यापार धोरणे संतुलित करणे  
B. गरिबी निर्मूलन  
C. कल्याण जास्तीत जास्त करणे  
D. समानतेचा पाठपुरावा

9) Full form of CAPART

- A. Council for advancement of people's action and rural technology
- B. Council for advance for people association and rural technology
- C. Advancement of people association and rural transformation
- D. Council of additional people association and rural technology

CAPART चे पूर्ण रूप

- A. लोकांच्या कृती आणि ग्रामीण तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीसाठी परिषद
- B. लोक संघटना आणि ग्रामीण तंत्रज्ञानासाठी आगाऊ परिषद
- C. लोक संघटना आणि ग्रामीण परिवर्तनाची प्रगती
- D. अतिरिक्त लोक संघटना आणि ग्रामीण तंत्रज्ञान परिषद

10) Social Justice is balance between:

- A. Individual right and social control
- B. Society and Individuals
- C. Fundamental right and judicial system
- D. Individual and family

सामाजिक न्याय म्हणजे ..... मध्ये समतोल.

- A. वैयक्तिक अधिकार आणि सामाजिक नियंत्रण
- B. समाज आणि व्यक्ती
- C. मूलभूत अधिकार आणि न्यायव्यवस्था
- D. व्यक्ती आणि कुटुंब

11) The Central Government Scheme to prevent trafficking of women and children for commercial sexual exploitation is

- A. Ambedkar Hastshilp Vikas Yojana
- B. Swadhar Yojana Scheme
- C. Ujjawala Scheme
- D. Rashtriya Swasthya Bima Yojana

..... ही व्यावसायिक महिला आणि मुलांचे लैंगिक शोषणासाठी केली जाणारी तस्करी रोखण्यासाठीची केंद्र सरकारची योजना आहे.

- A. आंबेडकर हस्तशिल्प विकास योजना
- B. स्वाधार योजना
- C. उज्ज्वला योजना
- D. राष्ट्रीय स्वास्थ्य विमा योजना

12) Difficulty in falling asleep is called.

- A. Hyposomnia
- B. Anorexia nervosa
- C. Insomnia
- D. Bulimia nervosa

झोप लागण्यात अडचण म्हणजे .....

- A. हायपोसोमनिया
- B. एनोरेक्सिया नर्वोसा
- C. निद्रानाश
- D. बुलिमिया नर्वोसा

13) Which one of these are techniques of social casework?

- A. Individualization
- B. Encouraging
- C. Both (A) and (B)
- D. None of (A) and (B)

यापैकी कोणते सोशल केस वर्कचे तंत्र आहे?

- A. वैयक्तीकीकरण
- B. प्रोत्साहन देणारे
- C. (A) आणि (B) दोन्ही
- D. (A) आणि (B) पैकी नाही

14) Which one of the following is not a part of social casework process?

- A. Treatment
- B. Assessment
- C. Study
- D. Content Analysis

खालीलपैकी कोणते समाजकार्य प्रक्रियेचा भाग नाही?

- A. उपचार
- B. मूल्यांकन
- C. अभ्यास
- D. सामग्री विश्लेषण

- 15) Decision making in community organization means.....
- A. Choosing among alterations    B. Choosing among alternatives  
C. Choosing for allocations        D. All the above

समुदाय संघटनेत निर्णय घेणे म्हणजे.....

- A. बदलांमधून निवड करणे                      B. पर्यायामधून निवड करणे  
C. वाटपासाठी निवड करणे                      D. वरील सर्व

- 16) Which of the following is not a principal of case work?

- A. Acceptance                                      B. Confidentiality  
C. Annihilation                                    D. Individualization

खालीलपैकी कोणती सामाजिक प्रक्रिया नाही?

- A. स्वीकृती    B. गोपनीयता  
C. उच्चाटन    D. वैयक्तिकरण

- 17) The process whereby the human infant gradually becomes a self-aware, knowledgeable person, skilled in the ways of the culture into which he or she was born is known as..

- A. Re-socialization                              B. Social position  
C. Socialization                                    D. Shared understanding

ज्या प्रक्रियेद्वारे मानवी अर्भक हळूहळू एक आत्म-जागरूक, जाणकार व्यक्ती बनते. ज्या संस्कृतीत त्याचा जन्म झाला त्या पद्धतीमध्ये कुशल बनते त्याला ..... म्हणतात.

- A. पुनर्समाजीकरण                              B. सामाजिक स्थिती  
C. समाजिकरण                                    D. सामाजिक समज

- 18) Which one of the following determines that the Indian constitution is federal?

- A. A written and rigid constitution  
B. An independent judiciary  
C. Vesting of residuary power with the centre  
D. Distribution of powers between the centre and the states

भारतीय राज्यघटना संघराज्य आहे, हे खालीलपैकी कोणता घटक ठरवते?

- A. लिखित आणि कठोर संविधान
- B. एक स्वतंत्र न्यायव्यवस्था
- C. केंद्रासह अवशिष्ट शक्तीचे वेस्टिंग
- D. केंद्र आणि राज्यांमध्ये अधिकारांचे वितरण

19) Detachment from work, inability to accomplish goals and emotional discharge is known as

- A. Blockade
- B. Burnout
- C. Ambiguity
- D. Lockout

कामापासून अलिप्तता उद्दिष्टे पूर्ण करण्यास असमर्थता आणि भावनिकता ..... म्हणून ओळखली जाते.

- A. नाकेबंदी
- B. बर्नआऊट
- C. संदिग्धता
- D. लॉकआऊट

20) Scientific attitude is based on.....

- A. Wishful thinking
- B. Spiritual thinking
- C. Consistent thinking
- D. Devotional thinking

..... हे वैज्ञानिक वृत्तीवर आधारित आहे.

- A. इच्छापूर्ण विचार
- B. अध्यात्मिक विचार
- C. सातत्यपूर्ण विचार
- D. भक्ती विचार

21) Historically social policy relates to:

- A. Intervention and social redistributive
- B. Socially regulatory
- C. Social right
- D. All the above

ऐतिहासिकदृष्ट्या सामाजिक धोरणाशी ..... संबंधित आहेत.

- A. हस्तक्षेप आणि सामाजिक पुनर्वितरण
- B. सामाजिक नियामक
- C. सामाजिकदृष्ट्या योग्य
- D. वरील सर्व

22) Social Problem are treated with social reform and

- A. Social legislation
- B. Social Work
- C. Social Science
- D. Social services

सामाजिक समस्या या सामाजिक सुधारणा आणि ..... याद्वारे हाताळल्या जातात.

- A. सामाजिक कायदे
- B. सामाजिक कार्य
- C. सामाजिक विज्ञान
- D. सामाजिक सेवा

23) Social Development is more concerned with investment in

- A. Trade
- B. Industry
- C. Infrastructure
- D. Human Being

सामाजिक विकास..... मधील गुंतवणुकीशी अधिक संबंधित आहेत.

- A. व्यापार
- B. उद्योग
- C. पायाभूत सुविधा
- D. मानव

24) Which one of the following is responsible for Social Audit?

- A. Gram Sabha
- B. Village Panchayat
- C. Intermediate Panchayat (Panchayat Samiti)
- D. District Panchayat (Zila Parishad)

खालीलपैकी कोण सामाजिक लेखापरिक्षणासाठी जबाबदार आहे?

- A. ग्रामसभा
- B. ग्रामपंचायत
- C. मध्यवर्ती पंचायत (पंचायत समिती)
- D. जिल्हा पंचायत (जिल्हा परिषद)



25) Team building involves:

- A. Recognizing active members of the team.
- B. Recognizing those members who contribute for the growth of the team.
- C. Recognizing all the members of the team.
- D. Recognizing knowledgeable members of the team.

संघ बांधणीत..... चा समावेश होतो.

- A. संघातील सक्रिय सदस्यांना ओळखणे
- B. संघाच्या वाढीसाठी योगदान देणाऱ्या सदस्यांना ओळखणे
- C. संघातील सर्व सदस्यांना ओळखणे
- D. संघातील जाणकार सदस्यांना ओळखणे.

26) The first step of research is:

- A. Selecting a problem
- B. Searching a problem
- C. Finding a problem
- D. Identifying a problem .

..... संशोधनाची पहिली पायरी आहे.

- A. समस्या निवडणे
- B. समस्या शोधणे
- C. समस्या शोधणे
- D. समस्या ओळखणे

27) Social work research may be conducted to know the:

- A. Problems faced by professional social workers only.
- B. Problems faced by social work agencies and communities only.
- C. Efficacy of different methods of social work.
- D. None of the above.

..... जाणून घेण्यासाठी सामाजिक कार्य संशोधन आयोजित केले जाऊ शकते.

- A. केवळ व्यावसायिक सामाजिक कार्यकर्त्यांना भेडसावणाऱ्या समस्या
- B. केवळ सामाजिक कार्य संस्था आणि समुदायांना भेडसावणाऱ्या समस्या
- C. सामाजिक कार्याच्या विविध पद्धतींची परिणामकारकता
- D. वरीलपैकी काहीही नाही

28) The study in which the investigators attempt to trace an effect is known as:

- A. Survey Research                      B. 'Ex-post Facto' Research  
C. Historical Research                      D. Summative Research

ज्या अभ्यासता अन्वेषक परिणाम शोधण्याचा प्रयत्न करतात त्याला ..... असे म्हणतात.

- A. सर्वेक्षण संशोधन                      B. एक-पोस्ट फॅक्टो संशोधन  
C. ऐतिहासिक संशोधन                      D. समेटिक्व्ह रिसर्च

29) When a research problem is related to heterogeneous population, the most suitable sampling method is:

- A. Cluster Sampling                      B. Stratified Sampling  
C. Convenient Sampling                      D. Lottery Method

जेव्हा संशोधन समस्या भिन्नजीनसी लोकसंख्येची संबंधित असते, तेव्हा सर्वात योग्य ..... आहे.

- A. क्लस्टर सॅम्पलिंग                      B. स्तरीकृत नमुना  
C. सोयीस्कर सॅम्पलिंग                      D. लॉटरी पद्धत

30) What is the inductive process of theory development?

- A. A researcher begins with a theory and derives hypotheses.  
B. A researcher begins with observations and generates tentative conclusions.  
C. A researcher begins with empirical findings and creates a theoretical framework.  
D. A researcher begins with a hypothesis and tests it through observation.

सिद्धांत विकासाची प्रेरक प्रक्रिया काय आहे?

- A. संशोधक सिद्धांताने सुरुवात आणि गृहीतके काढतो.  
B. संशोधक निरीक्षणाने सुरुवात करतो आणि तात्पुरते निष्कर्ष काढतो.  
C. एक संशोधक प्रायोगिक निष्कर्षापासून सुरुवात करतो आणि एक सैद्धांतिक चौकट तयार करतो.  
D. संशोधक गृहीतकाने सुरुवात करतो आणि निरीक्षणाद्वारे त्याची चाचणी करतो.

31) What is evidence-based practice in social work?

- A. It encourages practitioners to integrate scientific evidence with their practice, expertise and knowledge of idiosyncratic circumstances bearing on specific practice decisions.
- B. It emphasizes survey research pertaining to the description of different social problems.
- C. It involves the use of experimental research designs to study causal relationships in social work.
- D. It involves the use of computer software to monitor the effectiveness of social work interventions.

सामाजिक कार्यात पुराव्यावर आधारित सराव म्हणजे काय ?

- A. हे प्रॅक्टीशनर्सना त्यांच्या सराव कौशल्यासह आणि विशिष्ट सराव निर्णयांवर आधारित वैशिष्ट्यपूर्ण परिस्थितीचे ज्ञान यांच्याशी वैज्ञानिक पुरावे एकत्रित करण्यास प्रोत्साहन करते.
- B. हे विविध सामाजिक समस्यांच्या वर्णनाशी संबंधित सर्वेक्षण संशोधनावर भर देते.
- C. यामध्ये सामाजिक कार्यातील कार्यकारण संबंधांचा अभ्यास करण्यासाठी प्रायोगिक संशोधन रचनांचा समावेश आहे.
- D. यामध्ये सामाजिक कार्य हस्तक्षेपांच्या परिणामकारकतेवर लक्ष ठेवण्यासाठी संगणक सॉफ्टवेअरचा वापर समाविष्ट आहे.

32) Which of the following measures is the most resistant to outliers?

- A. Mean
- B. Mode
- C. Median
- D. Range

खालीलपैकी कोणते उपाय आऊटलायर्सला सर्वात जास्त प्रतिरोधक आहेत ?

- A. मध्य
- B. मोड
- C. मध्यक
- D. रेंज

33) In descriptive statistics, what does the "variance" measure?

- A. The central value of the dataset
- B. The total range of the dataset
- C. The spread or dispersion of data points around the mean
- D. The frequency of each data point in the dataset

वर्णनात्मक आकडेवारीमध्ये विविधता काय मोजते?

- A. डेटासेटचे केंद्रीय मूल्य
- B. डेटासेटची एकूण श्रेणी
- C. मध्याभोवती डेटा बिंदूंचा प्रसार किंवा फैलाव
- D. डेटासेटमधील प्रत्येक डेटा पॉइंटची वारंवारता

34) A researcher selects participants based on referrals from other participants. What type of sampling is this?

- A. Convenience sampling
- B. Systematic sampling
- C. Quota sampling
- D. Snowball sampling

एक संशोधक इतर सहभागींच्या संदर्भावर आधारित सहभागींची निवड करतो. हे कोणत्या प्रकारचे सॅम्पलिंग आहे?

- A. सोयीचे सॅम्पलिंग
- B. पद्धतीशीर नमुना
- C. कोटा सॅम्पलिंग
- D. स्नोबॉल सॅम्पलिंग

35) A researcher selects participants who are easily accessible and willing to participate. What type of sampling is this?

- A. Purposive sampling
- B. Quota sampling
- C. Convenience sampling
- D. Stratified sampling

एक संशोधक अशा सहभागींची निवड करतो जे सहज प्रवेश योग्य आणि सहभागी होण्यास इच्छुक असतात. हे कोणत्या प्रकारचे सॅम्पलिंग आहे?

- A. उद्देशपूर्ण नमुना
- B. कोटा नमुना
- C. सोयीचे नमुने घेणे
- D. स्तरीकृत नमुना

36) What is a dependent variable in research?

- A. The variable that is manipulated by the researcher
- B. The variable that remains constant throughout the research
- C. The variable that is measured and observed
- D. The variable that is not relevant to the research question

संशोधनामध्ये अवलंबून व्हेरिअबल म्हणजे काय?

- A. संशोधकाने हाताळलेले चल
- B. संपूर्ण संशोधनात स्थिर राहणारा चल
- C. मोजमाप आणि निरीक्षण केलेले चल
- D. संशोधन प्रश्नांशी संबंधित नसलेले चल

37) Which of the following statistical tests is appropriate to test the relationship between two continuous variables while controlling other variables?

- A. T-test
- B. ANOVA
- C. Chi-square test
- D. Regression Analysis

इतर चल नियंत्रित करताना दोन सतत चलांमधील संबंध तपासण्यासाठी खालीलपैकी कोणती सांख्यिकीय चाचणी योग्य आहे?

- A. टी-चाचणी
- B. ANOVA
- C. ची-स्क्वेअर चाचणी
- D. प्रतिगमन विश्लेषण

38) What is bias in research methodology?

- A. A measure of central tendency
- B. A measure of variability
- C. A systematic error in data collection
- D. A random error in data collection

संशोधन पद्धतीत पक्षपात म्हणजे काय?

- A. मध्यवर्ती प्रवृत्तीचे मोजमाप
- B. परिवर्तनशीलतेचे माप
- C. डेटा संकलनात पद्धतशीर त्रुटी
- D. डेटा संकलनात एक यादृच्छिक त्रुटी

39) Qualitative data includes-

- A. Numerical and percentile information of a subject
- B. Every major and minor details of a subject
- C. Both A) and B)
- D. None of above

गुणात्मक डेटामध्ये समाविष्ट आहे.

- A. विषयाची संख्यात्मक आणि टक्केवारी माहिती
- B. विषयाचे प्रत्येक मोठे आणि लहान तपशील
- C. (A) आणि (B) दोन्ही
- D. यापैकी एकही नाही

40) ..... describes the present state of affairs, as it exists without having any control over variables.

- A. Analytical research
- B. Descriptive research
- C. Applied research
- D. Distinctive research

..... हे सध्याच्या घडामोडीचे वर्णन करते कारण ते चलांवर कोणतेही नियंत्रण न ठेवता अस्तित्वात आहे.

- A. विश्लेषणात्मक संशोधन
- B. वर्णनात्मक संशोधन
- C. उपयोजित संशोधन
- D. विशिष्ट संशोधन

41) ..... is related to some abstract ideas or theory.

- A. Contextual research
- B. Conceptual research
- C. Ideal research
- D. Empirical research

..... काही अमूर्त कल्पना किंवा सिद्धांताशी संबंधित आहे.

- A. संदर्भित संशोधन
- B. संकल्पनात्मक संशोधन
- C. आदर्श संशोधन
- D. अनुभवजन्य संशोधन

42) ..... is a hypothetical statement denying what are explicitly indicated in working hypotheses.

- A. Null hypotheses
- B. Working hypotheses
- C. Descriptive hypotheses
- D. Relational hypotheses

..... हे एक काल्पनिक विधान आहे जे कार्यरत गृहीतकांमध्ये स्पष्ट पणे सूचित केले आहे ते नाकारते.

- A. शून्य गृहीतके
- B. कार्यरत गृहीतके
- C. वर्णनात्मक गृहीतके
- D. रिलेशनल गृहीतके

43) Research design is a blue print, outline and a .....

- A. Strategy B. Plan  
C. System D. Guide

संशोधन डिझाईन ही ब्लू प्रिंट, बाह्यरेखा आणि ..... आहे.

- A. रणनीती B. योजना  
C. प्रणाली D. मार्गदर्शक

44) Action research involves:

- A. Exploring new research areas.  
B. Evaluating the effectiveness of programs.  
C. Taking action to address a social issue or problem.  
D. Diagnosing specific factors contributing to a problem.

कृती संशोधनामध्ये हे समाविष्ट आहे:

- A. नवीन संशोधन क्षेत्रांचा शोध घेणे.  
B. कार्यक्रमांच्या परिणामकारकतेचे मूल्यांकन करणे  
C. सामाजिक समस्या किंवा समस्या सोडवण्यासाठी कारवाई करणे.  
D. समस्येस कारणीभूत असलेल्या विशिष्ट घटकांचे निदान करणे.

45) A researcher conducts a study to assess the effectiveness of a counselling program for individuals dealing with grief. Which type of research is most suitable for this study?

- A. Descriptive research B. Evaluation research  
C. Exploratory research D. Diagnostic research

एक संशोधक दुःखाचा सामना करणाऱ्या व्यक्तींसाठी समुपदेशन कार्यक्रमाच्या परिणामकारकतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी अभ्यास करतो. या अभ्यासासाठी कोणत्या प्रकारचे संशोधन सर्वात योग्य आहे ?

- A. वर्णनात्मक संशोधन B. मूल्यमापन संशोधन  
C. अन्वेषणात्मक संशोधन D. निदान संशोधन

46) What does the term "research gap" signify in the context of formulating a research problem?

- A. The time gap between conducting literature reviews
- B. A specific area or aspect of knowledge that has not been sufficiently addressed in existing literature
- C. The time it takes to complete a research project
- D. The gap between research objectives and outcomes

संशोधन समस्या तयार करण्याच्या संदर्भात 'संशोधन उणीवा' हा शब्द काय दर्शवतो?

- A. साहित्य पुनरावलोकने आयोजित करण्यात वेळ अंतर
- B. एक विशिष्ट क्षेत्र किंवा ज्ञानाचा पैलू ज्याचा सध्याच्या साहित्यात पुरेसा विचार केला गेला नाही
- C. संशोधन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी लागणारा वेळ
- D. संशोधनाची उद्दिष्ट्ये आणि परिणामांमधील अंतर

47) What is the term for a statement that describes the anticipated outcomes of the research. study?

- A. Research hypothesis
- B. Research gap
- C. Research objectives
- D. Research methodology

संशोधन अभ्यासाच्या अपेक्षित परिणामांचे वर्णन करणाऱ्या विधानाला काय संज्ञा आहे?

- A. संशोधन गृहीतक
- B. संशोधन अंतर
- C. संशोधन उद्दिष्ट्ये
- D. संशोधन पद्धती

48) A research tool that measures attitudes by assessing the presence or absence of certain characteristics is called a:

- A. Likert scale
- B. Semantic differential scale
- C. Guttman scale
- D. Thurstone scale

विशिष्ट वैशिष्ट्यांच्या उपस्थिती किंवा अनुपस्थितीचे मूल्यांकन करून मनोवृत्तीचे मोजमाप करणारे संशोधन साधन ..... ला म्हणतात.

- A. लीकर्ट स्केल
- B. सिमेंटिक डिफरेंशियल स्केल
- C. Guttman स्केल
- D. थरस्टोन स्केल



